ОБЩИНА ИВАНОВО

www.ivanovo.bg

7088 с. Иваново, Област Русе, ул. „Олимпийска” 75
тел. 08116/ 22-53, факс 08116/ 28-70 e-mail: obshtina@ivanovo.bg

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ИВАНОВО ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2023 ГОДИНА, В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ 2021-2030 ГОДИНА

С. ИВАНОВО,

ЮЛИ 2022 Г.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е:

I. Въведение……..…….....2

II. Анализ на ситуацията……..….4

Анализ на състоянието на ромската общност по приоритети:

1. Образование ……..…….……..…….....7

2. Здравеопазване…….....…….....12

3. Заетост ……..….....14

4. Жилищни условия……..…...….....15

5. Върховенство на закона и антидискриминация…….....17

6. Култура и ……..…….....….....18

III. Механизми на управление…….…….....….....20

IV. Механизми на мониторинг и оценка…….....21

V. Заключение…….21

VI. Приложение Таблица към Плана за действие.....21

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият План за действие на Община Иваново за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2022-2023 година, в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 година има за цел да анализира ситуацията в общината към момента и да планира дейностите в изпълнение на националната и областната политика по приобщаване на уязвими граждани.

Планът се основава на приоритетите и насоките в държавната политика за тази сфера и конкретно на:

- Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030);
- Стратегическа рамка на Европейския съюз (ЕС) за ромите за равенство, включване и участие“;
- Европейския стълб на социалните права (ЕССП);
- целите на Организацията на обединените нации (ООН) за устойчиво развитие до 2030г.

Той определя и планира задачите и усилията на местната власт, НПО и общността към решаване на проблемите на ромската общност в общината, както и на лицата в неравностойно положение от други етнически групи, живеещи в сходна на ромите ситуация. В плана за действие са залегнали изискванията на нормативните актове, регламентиращи видовете услуги, децентрализацията при управлението и финансирането им.

В настоящия документ терминът „роми“ се използва като общ термин[1]. Той включва групи от хора, които имат повече или по-малко сходни, но не едни и същи културни и социални характеристики. Самоопределянето им също може да бъде различно. В България трайна тенденция е част от хората, които околното население възприема като роми, да се самоопределят като българи, турци, румънци и т.н. Не всички роми са обект на социално изключване, но всички те могат да станат обект на дискриминация и да бъдат лишени от права[2]. Плана прилага общ и целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход и не изключва оказването на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи.

Цялостната концепция на плана съответства както на стратегическите цели на държавните политики, така и на целите на Община Иваново по отношение на

[1] Следвайки рамката на Европейския съюз (ЕС) за национални ромски стратегии, настоящият документ използва името „роми“ като обобщаващо както за българските граждани в уязвимо социално-икономическо положение, които се самоопределят като роми, така и за гражданите в сходна ситуация, които околното население възприема като такива, независимо от начина на тяхното самоопределяне; Терминът роми е общ термин, който обединява етнически групи, живеещи в България от векове, които имат обща история, сходни езикови, културни и социални характеристики, и които се самоопределят като роми или се възприемат от мнозинството като роми (миллет, власи и други). В България ромските общности са разделени на две основни диалектни общности, пет основни групи и осемдесет и осем подгрупи. Виж „Класификация на ромските групи и подгрупи в България“, Роми в България: информационен справочник, OSF, София 2008.

[2] Съгласно член 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) „при определянето и осъществяването на своите политики и дейности Съюзът се стреми да се бори срещу всяка форма на дискриминация, основана на пол, раса или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация.“ Европейският институт за равенство между половете определя междусекторността като „аналитичен инструмент за изследване, разбиране и даване на отговор на начините, по които полът има отношение към други личностни характеристики/идентичност и как тези взаимовръзки допринасят за уникални прояви на дискриминация“. Това определение се прилага в еднаква степен за всяка форма на дискриминация.

маргинализираните групи, а именно - подобряване на стандарта и качеството на живот на уязвимите групи, преодоляване на изолацията им, активизиране на гражданското общество за прояви на толерантност, съпричастност и активно социално поведение.

Настоящият план за действие има за цел да анализира и идентифицира предпоставките и да планира дейностите, в изпълнение на интеграционната политика, насочена към българските граждани от ромски произход и други уязвими групи, живеещи в сходна ситуация и с това да подпомогне развитието на Община Иваново. В плана за действие е заложена визията на ръководството за развитието на Общината като толерантен социално-икономически център.

Обедняването и социалното изключване, както и кризата, предизвикана от COVID-19 са основание за засилване на мерките за подкрепа за гражданите в уязвимо положение, включително и тези от ромската общност.

Основен приоритет и грижа на Общината са младите хора, грижите за тяхното отглеждане, възпитание, образование и професионална реализация на територията на общината, като поставя в центъра на своята грижа проблемите на ромските младежи.

Акцент в плана за действие е постигането на баланс между дейностите по социалното включване и дейностите, гарантиращи устойчиво развитие на общността. Интеграцията е израз на гражданска сплотеност, допринасяща за политическа стабилност.

Взаимствани от Десетте общи основни принципа за включване на ромите, приети от СЕС през 2009 г,. водещи принципи при изпълнението на Плана за действие на Община Иваново за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2022-2023 година, в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 годинаса:

- Конструктивни, прагматични и недискриминационни политики;
- Подобряване качеството на живот на жителите на община Иваново;
- Равнопоставеност на всички български граждани независимо от пол, раса, религия, верска и етническа принадлежност;
- Разширяване на възможностите на местната администрация да привлича и оползотворява ресурси по програми на ЕС с насоченост социализиране, приобщаване, включване на малцинствени общности във всички сфери на обществения живот;
- Участие на гражданското общество;
- Създаване на благоприятни условия за активно участие на представителите на етническите малцинства в обществените, икономическите и социални процеси на територията на община Иваново.

Тези принципи са базата при формулирането, изпълнението, наблюдението и оценката на приобщаващи политики за ромите. Те насърчават провеждането на надграждащи, конструктивни, прагматични и недискриминационни политики, подхода на утвърдителните мерки, междукултурния подход, като не изключват прилагането им към други граждани в уязвимо положение. Вземат предвид потребностите и положението на ромските жени.

Изпълнението на плана е насочено към:

- Подобряване адаптивността и качеството на живот на целевите групи, нуждаещи се от социална подкрепа;
- Преодоляване на изолацията и интегрирането в обществото на хората от маргинализираните групи;
- Мотивиране и стимулиране на хората в риск да се справят с проблемите си;

➢ Активизиране на гражданското общество за толерантност, съпричастност и социалност към хората в неравностойно положение;

➢ Стимулиране участието на представители от ромската общност, във всички сфери на социално-икономическия живот.

Настоящият план е резултат на желанието на общината с всички подходящи средства да постигне предотвратяване на етническата нетолерантност, да постигне интегриране в обществото на лицата в неравностойно положение. На общинско и местно ниво са предприети мерки към осигуряване на образование, здравеопазване, програми за заетост, подобряване на жилищните условия и др.

Действащият през периода 2018-2020 г. План за действие на Община Иваново в изпълнение на Областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация изигра своята положителна роля в провеждането на интеграционната политика на местно ниво. Изпълнението на заложените дейности и мероприятия в плана доведе до активизиране на ромската общност, приобщаването и включването на ромите в различни сфери от живота на общината.

С Решение на Министерски съвет № 278 от 05.05.2022 г. бяха приети Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030) и Националния план за действие за периода 2022-2023 г., като документът задава насоки на действия в приоритетните области за периода. Всяка област разработва своята областна стратегия, базирана на анализите на потребностите и спецификите на местните общности, която се внася за разглеждане и съгласуване в Областния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси, откъдето се предлага за утвърждаване от Областния съвет за развитие. Настоящият план на община Иваново ще бъде приобщен към Стратегията на област Русе за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2021 – 2030 година, той дефинира необходимостта от определяне на задачите и насочване на усилията на местната власт, НПО и местната общност към решаване на нарастващите потребности на маргинализираните групи в общината. Планът за действие е съобразен с Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2021-2030 и Националния план за действие за периода 2022 -2023 г.

Планът за действие има отворен характер на планови документ, като промени по съдържанието могат да се внасят винаги, когато възникне необходимост.

Заложени са цели, свързани с равенството, приобщаването и участието, образованието, здравеопазването, жилищните условия и заетостта.

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНА ИВАНОВО

Доброто познаване на проблемите на уязвимите групи и общности на територията на община Иваново е предпоставка за ефективно справяне с тях. В общината никога не е имало особено силно разграничаване между отделните етнически общности и това е от голямо

значение за изпълнението и надграждането на политиките за социо-икономическо и културно интегриране на етносите. Към периода на изготвяне на Плана за действие, за 2020 година по данни от Националния статистически институт населението на община Иваново възлиза на 8 633 души и бележи лек спад в сравнение с последното преброяване през 2011 г., когато населението е било 9429 души. За 2020 г. за общината имаме 40 раждания. През 2011 г. починалите са 184 души, а през 2020 г. смъртността бележи рекорд – 267 души. За 2021 г. за общината имаме 38 раждания, а починалите са 159 души. Най-многолюдно продължава да е село Щръклево, а най – обезлюдено е с. Церовец. Продължава тенденцията за обезлюдяване на селата и съсредоточаване на населението в близкия областен център гр. Русе, както и на напускане на младите хора в търсене на работа. По отношение на етническия състав на населението на община Иваново се наблюдава устойчивост при самоопределянето Населението на Община Иваново по данни от последното преброяване на населението и жилищния фонд към 01.03.2011 г. в страната е 9429 души.

Население на Община Иваново към 01.03.2011 г. по населени места и възраст

№	Населено място	Общо население	до 14 г.	15-19 г.	20-64 г.	над 65 г.
1	с. Божичен	178	11	3	82	82
2	с. Иваново	818	112	48	461	197
3	с. Кошов	316	10	10	138	158
4	с. Червен	227	2	2	79	144
5	с. Табачка	100	5	-	40	55
6	с. Пиргово	1649	94	52	881	662
7	с. Мечка	630	26	17	324	263
8	с. Тръстеник	1315	96	37	734	448
9	с. Щръклево	2337	295	90	1361	591
10	с. Красен	719	47	18	410	244
11	с. Нисово	108	3	-	44	61
12	с. Сваленик	923	89	37	521	276
13	с. Церовец	109	5	1	40	63
ОБЩО за общината:		**9429**	**795**	**315**	**5115**	**3204**

Източник: НСИ Табл. 1

Етническа структура на Община Иваново към 01.03.2011 г.

Численост и дял на етническите групи според преброяването на населението през 2011 г.:

Етническа група	Численост	Дял (в %)
Общо	9429	100,00
Българи	7153	75,86
Турци	1577	16,72

Етническа група	Численост	Дял (в %)
Роми	203	2,15
Други	72	0,76
Не се самоопределят	26	0,28
Не отговорили	398	4,22

Източник: НСИ Табл. 2

В Община Иваново най-голямата малцинствена група е турската, като при последното преброяване през 2011 г. декларираните принадлежност към турския етнос са 1577. Самоопределилите се като роми са 203 души, но неофициално наброяват около 800 души. Приблизителната цифра на ромското население е следствие на утвърдилата се тенденция една част от ромите да се самоопределят като българи или турци.

Броят на населението в община Иваново намалява. Причините са отрицателния прираст, породен от намалялата раждаемост и миграцията на младите хора в по-големите градове и в чужбина.

Подобно на останалите малки (селски) общини в България, в Община Иваново се наблюдава ясно изразена негативна тенденция за намаляване на населението. За периода 2012 - 2018 г. (Таблица 3), населението в общината непрекъснато намалява – от **9 211 души** през 2012 г. до **8 127 души** в края на 2018 г, т.е. с 11,77 % за период от 6 год., или 2 % годишно.

	Календарна година							Намаление
Население	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2012-2018,%**
Общо за общината	9211	9042	8832	8756	8519	8344	8127	11,77
Под трудоспособна възраст	818	804	775	749	727	723	692	15,40
В трудоспособна възраст	4524	4422	4304	4315	4210	4127	4035	10,81
Над трудоспособна възраст	3869	3816	3753	3692	3582	3494	3400	12,12

Източник: Инфостат Табл. 3

Числеността на населението на Община Иваново към 31.12.2018 г. е 8 127 души, от които 4 017 души (49,43 %) са мъже, а 4 110 души са жени – 50,57 % спрямо общия брой. Както се вижда, до възраст около 60 – 65 години, мъжете преобладават, а след тази възраст преобладават жените, което отговаря на картината за страната. Това доминиране по възраст при жените е особено силно изразено за населението на възраст над 80 години.

Населението на възраст от 20 до 39 години включително е с относителен дял от 17,13 % спрямо общия брой за общината. Това са т.нар. „младежи“, които са обект на

възможно подпомагане за трудова реализация по програмите на ЕС и на националните програми за развитие на човешките ресурси.

Структура на населението в Община Иваново по пол и възраст към 31.12.2018 г.

Групи население	**Възрастови групи, от - до години**								
	до 9 г.	10 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 - 79	над 80 г.
Мъже	200	273	346	450	537	615	640	698	258
Жени	177	253	264	332	410	543	741	937	453
Общо	377	526	610	782	947	1 158	1 381	1 635	711
Относ. дял %, спрямо общо население	4,64	6,47	7,51	9,62	11,65	14,25	16,90	20,12	8,75
	11,11 % от общото население		51,82 % от общото население на Община Иваново в края на 2018 г.					28,07 % от общото население	

Източник: Инфостат Табл. 4

Население на Община Иваново към 15.06.2022 г. по постоянен и настоящ адрес

№	**Населено място**	**Постоянен адрес общо**	**Настоящ адрес общо**	**Постоянен и настоящ адрес в същото населено място**
1	с. Божичен	85	221	77
2	с. Иваново	799	833	672
3	с. Кошов	202	296	166
4	с. Червен	132	209	92
5	с. Табачка	58	203	46
6	с. Пиргово	1169	1382	1035
7	с. Мечка	504	552	406
8	с. Тръстеник	1433	1090	914
9	с. Щръклево	2339	2587	2095
10	с. Красен	542	635	437
11	с. Нисово	49	171	37
12	с. Сваленик	762	750	600
13	с. Церовец	44	94	30
Всичко за общината		**8 118**	**9 013**	**6 602**

Източник: ГД ГРАО Табл. 5

Като основна целева група на плана са идентифицирани българските граждани от ромски произход. Представителите на ромската общност са разпределени основно в две от 13-те населени места в общината – с. Щръклево и с. Иваново. В община Иваново няма етнически

конфликти. Ромското население и сериозните проблеми сред него – ниско образователно и културно равнище, висока безработица, здравната неосигуреност налагат особено внимание към това население за интегрирането му към обществото. Община Иваново се стреми да заема активна позиция, въз основа на разбиране и с нагласа, за качествени диалог и обслужване на гражданите, особено насочени към интеграцията на етническите малцинства.

Планът е отворен и подлежи на допълнение и актуализиране. Основните приоритети на настоящия план за периода 2022-2023 г. са в съответствие с Национална стратегия на Република България за равенство приобщаване и участие на ромите (НСРБРПУР):

- Образование и обучение
- Здравеопазване
- Жилищни условия
- Заетост
- Върховенство на закона и антидискриминация
- Култура и медии

1. ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Образователната интеграция на ромските деца е отправна точка за равноправното интегриране на ромите в българското общество. Образователната интеграция е важна предпоставка за последващо приобщаване към пазара на труда, за повишаване на здравния статус и за подобряване на жилищните условия на ромите.

Целта на този общински план е да осигури присъствието на децата от етническите малцинства в училище, децата да бъдат образовани, за да отговарят на европейските изисквания на пазара на труда за добре квалифицирана работна сила.

Спецификата и условията на живот в малкото населено място, нагласите и очакванията в хората, както и индивидуалните характеристики на всяко дете, подлежащо на задължително училищно образование, обуславят необходимостта от планирането и осъществяването на ефективни мерки за привличане и задържане на ромските деца в детските градини и училищата.

Образователната система в Община Иваново е оптимално структурирана. Тя включва 4 училища с общо 19 паралелки, както следва:

- ✓ ОУ „Христо Ботев” с. Щръклево – 7 паралелки.
- ✓ ОУ „Никола Й. Вапцаров” с. Иваново – 4 паралелки.
- ✓ ОУ „Свети Климент Охридски” с. Сваленик – 4 паралелки.
- ✓ ОУ „Васил Левски” с. Тръстеник - 4 паралелки.

общо 19 паралелки.

и

- ✓ една детска градина „Ален Мак” с. Иваново с 5 филиала – в с. Тръстеник, с. Сваленик, с. Пиргово, с. Щръклево и с. Красен. В детските градини и училищата на територията на Община Иваново между децата няма напрежение на етническа и религиозна основа. Сградният фонд е в добро състояние.

Пандемията, предизвикана от COVID-19 се отрази на всички публични сектори, включително и на образованието. Обучението в онлайн среда се оказа предизвикателство, чиито резултати тепърва ще се анализират. Има риск да се засили проблема за качественото

образование, както и увеличаването на неграмотността, влошаването на образователната структура, водещи до оказване на отрицателно въздействие по отношение развитието на децата.

Въведените нормативни промени осигуряват възможност на учениците да усвоят учебното съдържание за съответния клас и да се предотврати възникването на обучителни затруднения. Промените осигуряват прилагането на принципите за равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик, както и за равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование.

1.1. ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБУЧЕНИЕ

Учебната 2019/2020 година за ДГ „Ален мак“ е започнала с 134 деца, като към 01.12.2019 г. те са се увеличили до 150, а към 31.05.2020 г. са 151 деца.

В детската градина функционират 7 групи със следното разпределение и брой на децата към 31.05.2020 г.:

- ✓ Основна сграда с. Иваново 1 група – 22 деца
- ✓ Филиал „Слънчо“ с. Щръклево 2 групи – 57 деца
- ✓ Филиал „Слънце“ с. Пиргово 1 група – 21 деца
- ✓ Филиал „Кокиче“ с. Тръстеник 1 група – 26 деца
- ✓ Филиал „Детска китка“ с. Сваленик 1 група – 11 деца
- ✓ Филиал „Българче“ с. .Красен 1 група –14 деца

От тези деца, 37 са постъпили в първи клас през месец септември 2020 г.

Броят на децата за учебната 2020/2021 г. е 137, като през годината варира, а 35 са от ромски произход.

Учебната 2020/2021 година за ДГ „Ален мак“ е започнала с 137 деца, като в края на учебната година те са се увеличили на 140 деца, като 44 деца са от ромски произход, а 36 деца са от турски произход. **В детската градина функционират 7 групи със следното разпределение и брой на децата през учебната 2020/2021 г.:**

- ✓ Основна сграда с. Иваново 1 група – 19 деца
- ✓ Филиал „Слънчо“ с. Щръклево 2 групи – 60 деца
- ✓ Филиал „Слънце“ с. Пиргово 1 група – 21 деца
- ✓ Филиал „Кокиче“ с. Тръстеник 1 група – 22 деца
- ✓ Филиал „Детска китка“ с. Сваленик 1 група – 10 деца
- ✓ Филиал „Българче“ с. Красен 1 група – 8 деца

Учебната 2021/2022 година за ДГ „Ален мак“ е започнала с 83 деца, като 28 деца са от ромски произход, а 33 деца са от турски произход. **В детската градина функционират 7 групи със следното разпределение и брой на децата през учебната 2021/2022 г.:**

- ✓ Основна сграда с. Иваново 1 група – 9 деца
- ✓ Филиал „Слънчо“ с. Щръклево 2 групи – 39 деца
- ✓ Филиал „Слънце“ с. Пиргово 1 група – 9 деца
- ✓ Филиал „Кокиче“ с. Тръстеник 1 група – 15 деца

- ✓ Филиал „Детска китка“ с. Сваленик 1 група – 7 деца
- ✓ Филиал „Българче“ с. Красен 1 група – 4 деца

Въпреки тенденцията към намаляване на раждаемостта в последните години в детската градина е осигурена много добра посещаемост дори и през зимните месеци, благодарение на подобрените условия и обновената материална база. Постигнат е сто процентов обхват на 5-6 годишните деца, подлежащи на задължително обучение, висок е и процента на обхванатите 2-5 годишни деца, като за целта в началото на всяка учебна година педагозите търсят информация от служба ГРАО за родените и живущи на територията на община Иваново от съответните населени места, осъществяват посещения в домовете и беседват с родителите.

Посещаемостта на детската градина е висока, като голям роля за това имат и педагозите, които в началото на всяка учебна година посещават домовете на децата и беседват с родителите.

- Анализ и оценка на постигнатото в сравнение с предходни години;

Оценка на изпълнението на Плана за действие на Община Иваново за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2022-2023 година се осъществява чрез мониторинг на изпълнението.

Напредъкът се отчита в мониторингов доклад, но не изключва прилагане на други форми за наблюдение и оценка.

Целта на мониторинга е чрез систематично събиране и анализиране на информация, да следи за постигането на измерими резултати от дейността по изпълнението на мерките по плановия документ, както и активно да включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението:

1. Напредъкът по изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана се отчита в мониторингов доклад;

2. Община Иваново координира и обобщава получената информация в доклада; той се базира на информация, дадена от директорите на образователните звена до кмета на община Иваново.

Конкретни трудности и пречки, срещани при изпълнението на мерките:

- ➢ трудности в привличането, задържането и успешното завършване на училище;
- ➢ отпадане на ученици в задължителна училищна възраст;
- ➢ лошо икономическо състояние на семействата на деца от ромското етническо малцинство;
- ➢ придържане на някои родители към определени стереотипи и ретротрадиции в компактната група;
- ➢ нисък социален статус на семейството;
- ➢ липса на ефективни санкции спрямо родителите на ученици, които отпадат от училище;
- ➢ не упражняване на родителски грижи, незаинтересованост и липса на родителски контрол;
- ➢ изоставане в училищните постижения и липса на мотивация за учене;
- ➢ системно непосещаване на училище и натрупване на неизвинени отсъствия, както и на извинени отсъствия;

- нежелание за последващо обучение.

На територията на община Иваново през целия период на развитие на образованието не е допусната сегрегация на ромските деца. Те винаги са се обучавали в смесени групи в детските градини и в смесени паралелки в училищата.

1.2. ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

ОУ „Христо Ботев“ - с. Щръклево

По данни на директора, работещите в училището учители и други педагогически специалисти са на много високо професионално ниво.

Учебната 2019/2020 година започва с 96 ученици. Отписани са 2-ма ученика, като учебната година е приключила с 94 ученици, 41 от които са от ромски произход. През годината пътуващите ученици са били 11 /2 ученика от с. Красен, 1 ученик от с. Писанец и 8 ученика от с. Бъзън/. Учениците се обучават в самостоятелни паралелки. Постъпилите в първи клас ученици са били 16. Единствения клас с под 10 ученици е бил 2 клас – 8. Взето е решение да не се допуска сливането на класове, защото това би довело до влошаване качеството на образование, а да се формира самостоятелна паралелка с по-малко от 10 ученици, като се осигурят допълнителни средства от училищното настоятелство. В училището се обучават 5 ученици със СОП, които са на ресурсно подпомагане. В определени дни от седмицата с тях работи учител от Ресурсен център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование – Русе.

Учебната 2020/2021 година започва с 99 ученици и приключва със 100. Учениците се обучават в самостоятелни паралелки. Постъпилите в първи клас ученици са 15. В училището се обучават 5 ученици със СОП, които са на ресурсно подпомагане. В определени дни от седмицата с тях работи учител от Ресурсен център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование – Русе.

Учебната 2021/2022 година започва с 111 ученици. Учениците се обучават в самостоятелни паралелки. Постъпилите в първи клас ученици са 22. В училището се обучават 8 ученици със СОП, които са на ресурсно подпомагане. В определени дни от седмицата с тях работи учител от Ресурсен център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование – Русе.

В училището се обучават ученици със СОП, които са на ресурсно подпомагане. В определени дни от седмицата с тях работи учител от Ресурсен център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование – Русе.

Преодоляването на дискриминационните нагласи към децата и учениците от ромски произход, бива преодоляван по различни начини чрез екскурзии, събития за отбелязване на дати от празничния календар и други кампании.

Материалната база на училището е в много добро състояние след извършен ремонт, финансиран от Община Иваново. В училището функционира и стол, в който се извършва изхранването на учениците.

От месец март 2020 година, поради епидемичната обстановка в страната, обучението се е извършвало дистанционно като в началото на април са били обхванати всички ученици. Резултатите от НВО на учениците от 7-ми клас в края на месец май е дало ясна представа за добрите резултати от обучението в електронна среда на учениците.

ОУ „Никола Йонков Вапцаров“- с. Иваново

През учебната 2019/2020 година броят на учениците е спаднал с 10, т. е сегашният брой е 31, като 27 деца са от ромски произход. Но в училището работят много добре подготвени и амбицирани педагогически специалисти, които осъществяват много добър учебен процес. Пътуващите ученици през учебна година са били 2 броя /1 ученик от с. Червен и 1 ученик от с. Кошов/.

Учебната 2020/2021 година е стартирала с 30 ученика, а учебната година е приключила с 27 деца, 20 от които са от ромски произход. В училището работят много добре подготвени и амбицирани педагогически специалисти, които осъществяват много добър учебен процес.

Учебната 2021/2022 година е стартирала с записани 25 ученика, 20 от които са от ромски произход. В училището работят много добре подготвени и амбицирани педагогически специалисти, които осъществяват много добър учебен процес.

ОУ „Васил Левски“ - с. Тръстеник

Учебна 2020/2021 година започва и приключва с 29 ученици, като преобладаващата част от тях са от турски и ромски произход. В училището работят 5 учители – двама в начален етап, трима в прогимназиален етап и директор.

Учебна 2021/2022 година започва с 35 ученици, като преобладаващата част от тях са от турски и ромски произход. 10 ученика са от ромски произход. В училището работят 5 учители – двама в начален етап, трима в прогимназиален етап и директор.

Приоритети в дейността на училището са:

✓ Привличане и задържане в училище подлежащите на задължително обучение ученици до 16-годишна възраст, живеещи в с. Тръстеник.

✓ Акцентиране върху подготовката по български език и математика.

✓ Овладяване на писмения и говорим български книжовен език от учениците-билингви.

✓ Повишаване ефективността на учебно-възпитателната работа чрез подобряване организацията на учебния процес и повишаване на професионалната подготовка, компетентност и квалификация на педагогическите кадри.

✓ Повишаване качеството на педагогическия и административен контрол.

✓ Подобряване на гражданското образование.

✓ Задълбочаване на контактите с обществените организации и институции, отворени за проблемите на училището и привличане на допълнителни източници за подпомагане на училищните дейности и подобряване на материално-техническата база.

✓ Привличане и приобщаване на родителската общественост за активно участие в решаване на училищните проблеми и утвърждаване на училищното настоятелство като орган, подпомагащ цялостната учебно-възпитателната работа.

От общинския бюджет през 2019 г. са предоставени 23 броя помощи за първокласници и 12 броя помощи за раждане.

От общинския бюджет през 2020 г. са предоставени 24 броя помощи за първокласници и 8 броя помощи за раждане.

ОУ „Свети Климент Охридски“ - с. Сваленик

По получени от ОУ „Св. Климент Охридски” – с. Сваленик данни за 2019/2020 учебна година, училището се посещава от едва 15 ученици, а за настоящата учебна година те са едва 11. Учениците, които се обучават в училището са 100% от турското малцинство.

По получени от ОУ „Св. Климент Охридски” – с. Сваленик данни за 2020/2021 учебна година, училището се посещава от едва 10 ученици, а за настоящата учебна година те са едва 11. Учениците, които се обучават в училището са 100% от турското малцинство.

Учениците се обучават в слети класове поради недостатъчния брой за сформиране на самостоятелни паралелки. Обучението се осъществява в слети паралелки, поради недостатъчен брой за сформиране на самостоятелни. Забелязва се тенденция училището в град Цар Калоян да привлича учениците от селото.

Приоритет в дейността на училището е овладяването на писмения и говорим книжовен български език от учениците – билингви

Изменение на броя учащи, училища и преподаватели в Община Иваново

	У ч е б н а г о д и н а					
	2013 / 2014	**2014 / 2015**	**2015 / 2016**	**2016 / 2017**	**2017 / 2018**	**2018 / 2019**
Брой ученици I – IV клас	154	139	137	125	115	98
Брой ученици V - VII клас	158	165	165	148	102	90
Брой общообразователни училища	4	4	4	4	4	4
Брой преподаватели I – IV клас	13	13	12	11	14	13
Брой преподаватели V - VII клас	15	15	15	16	15	15

Източник: ТСБ – Русе Табл. 6

Проучването за периода показва, че все по-тревожна е тенденцията за намаляване на броя ученици в основните училища на Община Иваново. За периода 2013/2014 г. - 2018/2019 г. учебни години броят ученици е намалял от 312 (паралелки от **I до VIII** клас) до 188 ученика (паралелки **I - VII клас**). Броят учители остава стабилен в размер на общо 27 - 28 учители и възпитатели през последните няколко години. Положителен факт е спазването на плановете за ремонт на учебни и детски заведения в общината. Счита се, че при стабилност на учебните планове и тенденцията за увеличаване на финансирането за училищата, образованието ще се развива стабилно в периода 2021-2027.

Сериозен проблем на ***образователната структура*** на населението в Община Иваново е (по принцип) по ниският относителен дял на хората със средно и висше образование спрямо Област Русе и спрямо средното ниво за страната. Този показател е изключително важен за пазара на труда, икономическото развитие и миграцията на трудовата сила извън общината, но на него не може да му се влияе „със задна дата”. Единствената възможност за промяна е да се повишава трудовата квалификация съобразно потребностите на пазара на труда и възможностите за финансиране от ОП „Развитие на човешките ресурси” и ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ през новия програмен период 2021 – 2027 г.

Училищата и детската градина на територията на община Иваново в голяма степен ангажират родителите на учениците от малцинствата в училищния живот чрез дейности по различни проекти, чрез искания на мненията им по въпроси, касаещи учебния процес по време на участието им в родителски срещи. Целенасочена и ежедневна е работата на класните ръководители с децата от целевата група.

Негативна тенденция е намаляване броя на децата, обучавани в общинските училища. Причините са отрицателния прираст, породен от намалялата раждаемост и миграцията на младите хора в по-големите градове и в чужбина.

Основни изводи:

- Приобщаването на ромската общност в община Иваново е в традицията на местното население и е започнало отдавна.
- Не съществуват образователни неравенства.
- Няма дискриминация на децата от ромски произход, техният брой плавно расте и това трябва да се отчита в дейността на съответното училище.
- Необходимо е повече преподаватели от детските градини да преминават през обучения, свързани както с културното многообразие, така и с приобщаващите принципи и механизми, свързани с различието.

Основните цели в приоритет „Образование“, които си поставя Общинският план за периода 2022-2023 година са:

1. Ефективен обхват, включване и реинтеграция на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст от уязвими групи, включително роми.;
2. Осигуряване на условия за осъществяване на приобщаващо образование и образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми.;
3. Повишаване на качеството на образование в детски градини и училища с концентрация на деца и ученици от уязвими групи, включително роми;
4. Преодоляване на процесите на обособяване (т.н. сегрегация и вторична сегрегация) в детски градини и училища чрез образователни мерки за десегрегация;
5. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците с различни етнокултурни маркери, включително роми чрез утвърждаване на интеркултурното образование, като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система;
6. Ефективно взаимодействие „образователна институция – семейство“ с фокус върху родители от уязвими групи, включително роми, за повишаване значимостта на образованието чрез промяна на нагласите;

2. ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”

Здравеопазването на населението на Община Иваново се осъществява от лични лекари и стоматолози, разкрили лекарски практики в по-големите населени места.

На територията на Общината има регистрирани следните лечебни заведения за извънболнична помощ:

- Амбулатория за първична извънболнична медицинска помощ – инд. практика – 4;
- Амбулатория за първична извънболнична дентална помощ – инд. практика – 3;
- Амбулатория за първична извънболнична медицинска помощ – групова практика – 2;

- Амбулатория за специализирана извънболнична медицинска помощ – инд. практика – 1.

Всички те са крайно недостатъчни и не са в състояние да осигуряват ефективно доболнично здравно обслужване, особено в по-малките населени места.

На територията на общината няма лечебни заведения за болнична помощ, лечението се осъществява предимно в МБАЛ- Русе АД.

Сериозен проблем представлява здравната неосигуреност особено сред ромското население. Тъй като много роми не са здравноосигурени, те не могат да ползват здравни услуги, рядко прибягват до превантивна медицинска помощ и разчитат най-вече на спешната медицинска помощ.

Нивото на здравна култура е ниско. Голямата част от ромите нямат познания за своите права и задължения в областта на здравеопазването. В резултат, те не са наясно какви здравни услуги трябва да получат, в какъв обем и с какво качество. Не са наясно също така за много аспекти на здравната култура, свързани с ваксинации, инфекциозни болести, детско хранене, идентифициране на проблеми и грижи, свързани със здравето.

Здравеопазването в ромската общност е комплексен проблем. Наблюдават се следните тенденции:

- по отношение на бременността – бременните жени се картотекират непосредствено преди раждане, не посещават редовно женска консултация и с това попадат в рискови групи бременности.
- част от ромското население е неосигурено или с прекъснати здравно-осигурителни права.
- част от ромското население Няма навици за посещение при стоматолог, нито тенденция за водене на децата при дентален лекар.

Рисковите фактори създават условия и повишават вероятността от възникване на заболявания. При ромите се наблюдава по-силно влияние на първичните (обедняване, висока безработица, неблагоприятна жилищна среда, начин на живот, генетични заболявания) и вторичните рискови фактори (някои болестни състояния с хронично протичане, които от своя страна създават условия за усложнения или други заболявания).

Общинска администрация - Иваново се стреми всички уязвими малцинствени групи да имат достъп до здравни услуги.

Заради създалата се извънредна ситуация с COVID-19, в училищата и в детската градина на децата се обръща повече внимание относно поддържането на хигиена, редовното миене на ръцете, използването на дезинфектанти. Дори ромското население спазва правилата и препоръчителните противоепидемични мерки за ограничаване на заразата.

От 03.12.2020 г. е монтирано и въведено в експлоатация оборудване по обществена поръчка „Доставка, монтаж и пускане в експлоатация на стоматологично оборудване за обзавеждане на стоматологичен кабинет, находящ се в с. Щръклево, общ. Иваново, обл. Русе“.

Предмет на обществената поръчка включва извършване на доставка, монтаж, въвеждане в експлоатация и гаранционна поддръжка на стоматологично оборудване съгласно техническата спецификация на възложителя с цел обзавеждане на стоматологичен кабинет по Договор № Д-255/ 09.11.2020 г.

През 2021 година е монтирано и въведено в експлоатация оборудване по обществена поръчка с предмет: „Доставка, монтаж и пускане в експлоатация на стоматологично

оборудване за обзавеждане на стоматологичен кабинет, находящ се в с. Пиргово, община Иваново, област Русе“ въз основа на сключен Договор № Д-282/ 11.10.2021 г.

Общинска администрация - Иваново оказва не само непрекъсната подкрепа на системата на здравното обслужване в общината, но и полага усилия за превантивна и информационна работа сред ромското население.

Основните цели в приоритет „Здравеопазване“, които си поставя Общинският план са:

1. Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност;
2. Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост;
3. Намаляване на стигмата и дискриминацията на хора от уязвими групи;
4. Осигуряване на устойчиво изпълнение на политиката по предпазване от ваксинопредотвратими заразни заболявания с цел повишаване на обхвата на подлежащите лица по националния имунизационен календар целевите групи по националните ваксинационни програми и поддържане на висок имунизационен обхват;

- **Конкретни трудности и пречки, срещани при изпълнението на целите и мерките:**

Рисковите фактори създават условия и повишават вероятността от възникване на заболявания. При ромите се наблюдава по-силно влияние на първичните (обедняване, висока безработица, неблагоприятна жилищна среда, начин на живот, генетични заболявания) и вторичните рискови фактори (някои болестни състояния с хронично протичане, които от своя страна създават условия за усложнения или други заболявания).

Здравеопазването в ромската общност е комплексен проблем. Наблюдават се следните тенденции: по отношение на бременността – бременните жени се картотекират непосредствено преди раждане, не посещават редовно женска консултация и с това попадат в рискови групи бременности. Част от ромското население е неосигурено или с прекъснати здравно-осигурителни права. Няма навици за посещение при стоматолог, нито тенденция за водене на децата при дентален лекар.

Общинска администрация - Иваново се стреми всички уязвими малцинствени групи да имат достъп до здравни услуги.

3. ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ”

По данни на Дирекция „Бюро по труда” – Русе (ДБТ) броят на регистрираните безработни лица от ромски произход е малък спрямо общия брой регистрирани лица. Причината за ниския ръст безработни роми се корени в нежеланието им да се регистрират и да търсят активно работа. Неофициално безработицата е висока и до голяма степен се дължи на ниската степен на образование и квалификация, което затруднява намирането и съответно наемането на лица от ромския етнос на работа и включването им в обществения живот.

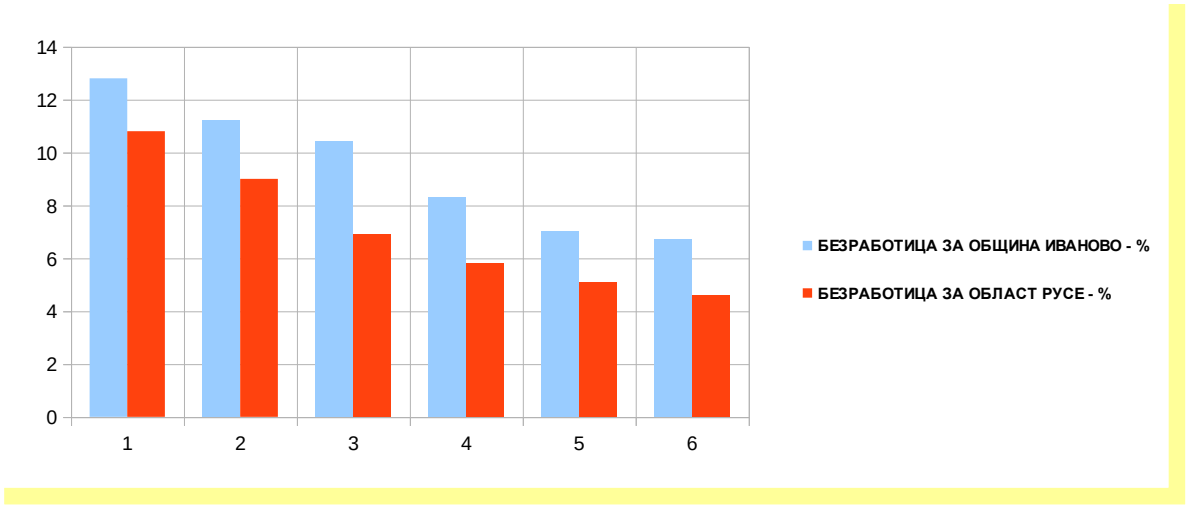
Безработицата и ниските доходи при тази общност обуславят рискова група социално слаби лица и семейства, подпомагани с месечни социални помощи.

Община Иваново използва всяка възможност за кандидатстване по национални и регионални програми за заетост и въпреки малкия брой отпуснати работни места, една част се предоставят на безработните лица от ромски произход.

Сравнение между равнището на безработица в Община Иваново и Област Русе за периода 2014 – 2019 г. (в края на годината)

	КАЛЕНДАРНА ГОДИНА					
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Безработица за Община Иваново, %	12,8	11,2	10,4	8,3	7,0	6,7
Безработица за Област Русе, %	10,8	9,0	6,9	5,8	5,1	4,6

Източник: Бюро по труда – Русе Табл. 7

Коефициент на безработица в Община Иваново и Област Русе 2014 – 2019 **Фигура 1.**

Съобразно статистическите данни в Таблица 7, темпът на намаляване на безработицата за 2014 – 2016 г. е 1,6 % (0,8 % на година), докато за втория подпериод 2017 – 2019 г. е 1,6 % за двете години, като за 2018 – 2019 г. се забелязва „утихване“ на безработицата. Може да се предположи, че намаляването на безработица се дължи както на повишения брой работни места, вследствие увеличеното търсене на стоки и услуги в района на Община Иваново и Област Русе, така и на повишения интерес за работа от работната сила в условията на увеличени възнаграждения в периода след 2016 г.

Реализирането на активната политика на пазара на труда се осъществява със средства от държавния бюджет и Европейския социален фонд за схемите по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси (ОПРЧР).

Относителен дял на определени групи безработни през 2014, 2019 и 2020 г.

	Календарна година	
	2014 г.	**2019 г.**

Коефициент на безработица за лица на възраст до 29 г., %	8,1	4,1
Коефициент на безработица за лица с регистрация повече от една година, %	67,2	20,1

Източник: Бюро по труда – Русе Табл. 8

Важно за планирането на мерки за повишаване на заетостта е също динамиката на изменение на структурата на регистрираните безработни в общината. Така, относителният дял на безработните на възраст до 29 г. през 2014 г. е 8,7 %, а на тези с регистрация повече от една година е 67,19 %. Това показва, че благодарение на известно подобряване на условията за заетост на работната сила в края на изследвания период има и подобряване на структурата на регистрираните безработни на територията на Община Иваново.

За съжаление, след срива на пазара на труда поради пандемията от „Коронавирус“, през 2020 г., нивото на безработица в Община Иваново нараства до 10,9% (м. април) – 10,6 (м. май) и 9,5% (м. юни), като е възможно да поддържа стойност до 11% до края на 2020 г. Регистрираните в Общината безработни лица за месеците „април – юни 2020“ година са средно 300 души, от които средно 5,7 % са безработните на възраст до 29 г., а продължително безработните над 1 г. са 17,1 %. Следователно, особено внимание е необходимо да се обърне на създаването на заетост за младите хора по националните и общинската програма за заетост.

Коефициентът на регистрирана безработица за декември 2018 година в община Иваново е 7 %, като регистрираните безработни лица са 202, а от тях трайно безработни са 62 лица.

Коефициентът на регистрирана безработица по последни данни за 2019 година в община Иваново е 5,6 %, като регистрираните безработни лица са 163, а от тях трайно безработни са 42 лица.

На база на административната статистика в Агенция по заетостта, коефициента на безработица за 2020 г. за Община Иваново е 5,72 %, а през първото шестмесечие на 2021 г. – 4,75 %. Коефициента на безработица е изчислен, като дял на регистрираните в бюрата по труда безработни лица, към икономически активно население на възраст от 15 до 64 години, установено при Преброяване 2011 г.

Към 31.07.2021 г. са регистрирани 130 безработни лица с постоянен и/или настоящ адрес в населени места от Община Иваново. Безработицата към м. юли 2021 г. за община Иваново е 4,5% изчислено на база брой регистрирани безработни лица за месеца към икономически активните лица (15-64 г.) установени при Преброяване 2011 год.

При регистрация в БТ, всяко безработно лице има право да определи етническата си принадлежност или да не посочи такава. Към 31.07.2021 г. от общо регистрираните 130 безработни лица – 2 (1,5%) са се самоопределили като роми. От тях:

- 2 лица са на възраст от 40 до 45 години;
- 1 лице с начално образование и 1 лице е със завършен курс за огрмотяване на възрастни по проект „Нов шанс за успех“, като след това е включено в обучение „Озеленяване и цветарство“ по проект „Работа“;
- Продължително безработно е 1 лице.

От регистрираните безработни лица, които са се самоопределили, като роми 1 лице е от с. Тръстеник и 1 лице е от с. Щръклево.

При регистрация в ДБТ лицата попълват заявление и по желание се самоопределят към определена етническа група.

Заетостта и социалната политика са сред основните приоритети на ръководството на Община Иваново. Наблюдава се изоставане в образователно - квалификационното равнище на ромското население, което се дължи на множество фактори. Безработицата и ниските доходи при тази общност обуславят рискова група социално слаби лица и семейства, подпомагани с месечни социални помощи.

Пандемията от COVID-19 показа, че е необходимо да се развие капацитета на институциите на пазара на труда с цел постигане на по-добро управление на мерките в извънредни ситуации, като се активират програмите за заетост.

Към 31.05.2022 г. са регистрирани 127 безработни лица с постоянен и/или настоящ адрес в населени места от Община Иваново. Равнището на безработица към м. май 2022 г. за община Иваново е 4,1%, изчислено на база брой регистрирани безработни лица за месеца, към икономически активните лица (15-64 г.), установени при Преброяване 2011 год.

При регистрация в БТ, всяко безработно лице има право да определи етническата си принадлежност или да не посочи такава. Към 31.05.2022 г. от общо регистрираните 127 безработни лица – 1 (0,8%) са се самоопределили като роми. От тях:

- на възраст от 20 до 24 години;
- с основно образование;
- с продължителност на регистрация от 6 до 12 месеца.

Брой регистрирани безработни лица, които са се самоопределили като роми по населени места и произход;

- с. Иваново – 1 лице;

Основни изводи:

- Делът на нерегистрираните безработни е малък – което предполага за добра информираност по отношение на услугите и възможностите, които БТ – Иваново предлага на регистрираните безработни;
- Висок е процентът на ниско образованите, което е сериозна пречка при осигуряването на работа;
- Липсва сериозна заинтересованост от страна на работодателите за наемане на безработни лица, регистрирани на трудовата борса;
- Необходимо е да се акцентира върху създаването на заетост за младите хора по националните и общинските програми за заетост.
- Пандемията, предизвикана от Ковид 19, увеличи като цяло бедността и безработицата, включително и сред гражданите от ромски произход

Основните цели в приоритет „Заетост“, които си поставя Общинският план са:

1. Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица;
2. Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите;
3. Осигуряване на заетост, вкл. чрез предприемачество на лица от ромски произход;

4. Активиране на безработни в неравностойно положение на пазара на труда и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство и предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане;

4. ПРИОРИТЕТ „ ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“

По данни от последното преброяване на населението и жилищния фонд към 01.03.2011 г. представителите на ромската общност са разпределени основно в две от 13-те населени места в общината – с. Щръклево и с. Иваново.

Липсата на работа принуждава големи групи от ромското население, както и цели семейства да потърсят работа в чужбина. В резултат на добре платена работа в чужбина и заетостта на много хора от семейство, след завръщането си в родните села подобряват жилищата си и околожилищните пространства. В с. Иваново почти всички ромски семейства живеят в жилища с добри битови условия. Най - честия вид жилище е самостоятелната къща или част от къща. Къщите им са разположени както в отделен квартал, така и между къщите на останалите етноси, по този начин общуването е добро и се изграждат междусъседски отношения. Диференциация в битовите условия се наблюдава в с. Щръклево. Има отделен квартал в с. Щръклево с преобладаващо ромско население. Всички жилища са водоснабдени и свързани с електрическата мрежа. Някои домакинства са много добре уредени, но има и такива, които живеят в лоши битови условия. Чрез системата на социално подпомагане се подпомага ромската общност.

В общ план, проблемите на жилищното устройство и инфраструктурата в ромските квартали на с. Щръклево и с. Иваново са част от общите за община Иваново. Част от улиците са асфалтирани, други са в по-лошо състояние. Подсигурено е улично осветление. Инженерната инфраструктура се поддържа, кварталите са водоснабдени и електрифицирани.

Има отделни квартали в с. Иваново и с. Щръклево, които са с преобладаващо ромско население. За с. Иваново има одобрена кадастрална карта, а за с. Щръклево – одобрен кадастрален план.

С оглед от необходимост от големи финансови средства, Община Иваново провежда поетапен ремонт на инфраструктурата си.

През 2020 г. е извършена рехабилитация на улична мрежа в Община Иваново: с. Иваново – ул. М. Палаузов от ОТ 52А до ОТ 55А, ул. Михаил Ботев от ОТ 32 до ОТ 28, ул. Иван Вазов от ОТ 64 до ОТ 69; с. Щръклево – ул. Ал. Стамболийски от ОТ 185 до ОТ 233; с. Тръстеник – ул. Възраждане от ОТ 250 до ОТ 258; с. Пиргово – ул. Стара планина от ОТ 246 до ОТ 263, ул. Цар Борис I от ОТ 114 до ОТ 117; с. Сваленик – ул. Стефан Караджа от ОТ 94 до ОТ 133, ул. Трети март от ОТ 14 до ОТ 202; с. Табачка – ул. Пейо Яворов от ОТ 51 до ОТ 6; с. Червен – ул. Ген. Гурко от ОТ 247 до ОТ 251 и от ОТ 250 до ОТ 252; с. Нисово – ул. Кирил и Методий от ОТ 109 до ОТ 211 и с. Божичен – ул. Преслав от ОТ 88 до ОТ 113“. Издадено е Удостоверение № 18/ 08.12.2020 г. за въвеждане в експлоатация на обекта

През 2020 г. е извършен и приключен текущ ремонт на улици в селата Иваново, Щръклево, Пиргово и Тръстеник.

През 2020 г. завърши дейността по обект „Възстановяване на проводимостта на отводнителен канал /дере/ в регулацията на с. Мечка.“. За изпълнение на обекта е получено

финансиране по Постановление № 96/ 25.04.2019 г. и Постановление № 284/ 15.11.2019 г. Въведен е в експлоатация с Разрешение за ползване № ДК-07-Р-76/ 10.11.2020 г.

През годината са завършени и дейностите по обект „Възстановяване на проводимостта на отводнителен канал /дере/ в регулацията на с. Тръстеник.“ по Постановление № 96/ 25.04.2019 г. и Постановление № 284/ 15.11.2019 г.. Въведен е в експлоатация с Разрешение за ползване № ДК-07-Р-77/ 10.11.2020 г.

Извършено е противоерозионно укрепване по ул. „Шести септември“ между о т. 229 и о т. 230 с дължина 30 м. с. Тръстеник за сума от 300 000, лв. Издадено е Разрешение за ползване № ДК-07-Р-74/ 27.10.2020 г.

През м. 11.2020 г. е сключен договор за извършване на строително-монтажни работи за обекти: 1. Рехабилитация на улична мрежа в Община Иваново – с. Щръклево – ул. „Розова долина“ от ОТ 268 до ОТ 216; ул. „Братя Миладинови“ от ОТ 269 до ОТ 270; ул. „Петър Берон“ от ОТ 270 до ОТ 260; ул. „Гео Милев“ от ОТ 269 до ОТ 268 и 2. Рехабилитация на ул. „Христо Ботев“ от ОТ 50 до ОТ 47 в с. Иваново, община Иваново, област Русе, приключен през м. юни 2021 г.

През м. март 2021 г. е сключен договор за извършване на строително-монтажни работи за обект: "Ремонт на улична мрежа в селата Щръклево, Красен, Пиргово, Мечка, Кошов и Червен, община Иванво, област Русе“, чието изпълнение в приключило в началото на 2022 г.

През м. юли 2021 г. е сключен договор за извършване на строително-монтажни работи за обект: "Ремонт на улична мрежа в селата Иваново, Щръклево, Тръстеник, Сваленик, Божичен, Нисово, Табачка и Церовец, община Иваново, област Русе - първи етап", чието изпълнение в приключило в началото на 2022 г.

През м. октомври 2021 г. е сключен договор за извършване на строително-монтажни работи за обект: "Ремонт на улична мрежа в селата Иваново, Щръклево, Тръстеник, Сваленик, Божичен, Нисово, Табачка и Церовец, община Иваново, област Русе – втори етап", чието изпълнение в приключило в началото на 2022 г.

През м. ноември 2021 г. е сключен договор за извършване на строително-монтажни работи за обект: "Извършване на текущ ремонт на общински пътища и полагане на надлъжна маркировка на територията на община Иваново, област Русе", чието изпълнение в приключило в средата на 2022 г.

Като най-сериозни се очертават проблеми, свързани с необходимостта от подмяна на част от водопроводната мрежа, липса на канализация и необходимост от асфалтиране на улиците. Община Иваново полага целенасочени усилия за решаването им, като използва всички възможности на външното финансиране.

Основните цели в приоритет „Жилищни условия“, която си поставя Общинският план са:

1. Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи;
2. Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.;
3. Подобряване на инфраструктурата и на качеството на комуналните услуги в общината.

5. ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

Въпросът за равнопоставеността и недискриминацията намира правно основание в Конституцията и в законите на Република България, които изискват равно третиране на гражданите, без оглед на тяхната раса или етнос.

Дейността на общинското ръководство е насочена към гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защитата на обществения ред и недопускане на прояви на нетолерантност и дискриминация на етническа основа.

Ефективна в това отношение е работата на РУ Две Могили. Полицейските служители в общината изпълняват задълженията си по опазване на обществения ред, спират в зародиш всякакви прояви водещи до нарушаване правата на гражданите и се намесват при решаване на кризисни ситуации свързани най-вече с физическо или психическо насилие срещу жени и деца. В тясна връзка с Участък Иваново към Районно управление Две Могили работи и МКБППМН.

Децата в риск са специфична група, чиито представители са жертва, а понякога и извършители на престъпления и противообществени прояви. С децата с проблемно поведение и техните родители приоритетно работи Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН). През настоящата година са образувани 4 бр. възпитателни дела и са предприети възпитателни мерки.

Дейно участие при защита правата на децата и гарантирането на равноправно отношение към всяко едно от тях независимо от етническата им принадлежност взима и отдел за Закрила на детето – Иваново към Дирекция „Социално подпомагане” гр. Две Могили. С дейността си тя активно подпомага общите усилия на отделните звена пряко ангажирани с недопускане на прояви на нетолерантност на етническа основа.

Дейността в общината по гарантиране правата на гражданите, защитата на обществения ред и недопускане на нетолерантност и дискриминация на етническа основа е на добро ниво. В общината липсва междуетническо напрежение. Организирани са обучения по правата на човека и правата на детето в училищата. Дейността на Кмета на общината и Общинския съвет е насочена към постоянното подобряване условията на живот и реализация на всички малцинствени групи в община Иваново.

В общината не се наблюдават прояви, свързани с явна дискриминация. Всеки гражданин е равен пред закона. И тук се наблюдава тенденция на промени по отношение на социалните роли на мъжете и жените. Жените все по-често вземат важните семейни решения, все по-образовани са, в равноправието на половете се наблюдава процес на преоценка. Образованите жени търсят изява извън обичайната роля на домакиня.

Конкретни дейности, гарантиращи правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защитата на обществения ред в общината, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на „език на омразата” са:

- Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения на всички нива в обществения живот на общината;
- Работа в общността, особено с деца и младежи, с цел формиране на социални умения и увеличаване на възможностите за социализация;
- Подобряване на механизмите за сътрудничество, диалог и консултации между местната власт, ромите и гражданските организации, работещи за интеграция на ромите;

➢ Подобряване на ефективността на работа на служителите в правоохранителните органи в мултиетническа среда при спазване на стандартите по правата на човека.

Основни изводи:

➢ В общината не се наблюдават прояви, свързани с явна дискриминация и нарушаване на човешките права;

➢ Необходимо е общината да инициира и подкрепя дейности, свързани с правата на човека и жените, да акцентира върху ролята на ромската жена извън семейството и традицията.

Основните цели в приоритет „Върховенство на закона и недискриминация“, които си поставя Общинският план са:

1. Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи. Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот;
2. Повишаване на институционалната култура и експертния капацитет на публичните институции (в т.ч. национална и местна администрация, съд, прокуратура и органи на МВР) по отношение на политиките за разнообразие, равнопоставеност, достойнство и основни човешки права на ЕС. Преодоляване на културните бариери в общуването и всякакви форми на дискриминационни нагласи;
3. Формиране на култура за равнопоставеност на ромските жени. Насърчаване на тяхното пълноценно индивидуално, социално и икономическо участие в обществения живот;
4. Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата;
5. Повишаване на гражданското участие и информираност за гражданските права и задължения на лицата, живеещи в зоните с концентрация на бедност;
6. Увеличаване на усилията в борбата с трафика на хора чрез ефективно прилагане на заложеното в документите на ООН, СЕ и ЕС и използване на съществуващите в ЕС инструменти;
7. Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт.

6. ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА“

Община Иваново има добри традиции в областта на културата. На територията на община Иваново функционират 13 читалища. Тези културни институции съхраняват, развиват, популяризират и осъществяват културната дейност на общината. Всички читалища на територията на общината осигуряват равен достъп за участие на жителите на населеното място в културния живот и реализират своите просветни и културни дейности с участието на представители от всички етноси на база равнопоставеност.

С цел популяризиране на културната идентичност на ромската общност, Община Иваново реализира различни проекти и чествания съгласно дейностите, заложени в културния

календар. Сериозни постижения за насърчаване и интегриране на малцинствените групи в обществото при запазване на идентичността им има в селата Иваново и Тръстеник, където работят смесени самодейни състави и групи за автентичен фолклор. Успешната интеграция на групите, през изминалия отчетен период 2018-2020 г., бележи видими постижения.

Читалище „Христо Ботев - 1925" с. Иваново продължава да показва как съвместната работа на училището, културната институция и родителите могат да постигнат значим резултат. Към всички читалища има изградени самодейни колективи, които участват в много местни, регионални и национални фолклорни празници и прегледи на художествената самодейност.

Интеграцията на младите хора от малцинствените групи в Община Иваново е въпрос, който стои на вниманието на ръководството на общината. Интеграция на младите хора от малцинствените общности в община Иваново се осъществява чрез изкуството и възпитаване на толерантност към различността. В Община Иваново много талантливи и будни деца от ромски произход участват в различни културни мероприятия. Ромите наравно с всички останали, както ученици, така и възрастни вземат участие в подготовката и провеждането на бележити дати и годишнини, в провеждането на общоселски празници и официални тържества, в празници, организирани от читалищата, в различни беседи. Многото и разнообразни мероприятия дават шанс за развитие и изява на деца от всякаква възрастова група и социална принадлежност. Целта е все повече деца да станат активни участници в обществения и празничния живот, да се включват в интересни за тях инициативи, да се развиват като личности.

За постигане на устойчивост в резултатите на културната интеграция, на съхраняването, развитието и популяризирането на специфичната етнокултура на ромите и създаването на равен достъп на ромската общност на всички нива в културния живот на общината, в Плана се предвижда дейност по популяризиране на културата на ромите и други уязвими групи, живеещи в сходна с ромите ситуация, чрез Общинския културен календар.

Участие взимат всички деца, проявяващи желание и определени способности без ограничение на етническа принадлежност и вероизповедание. Липсват НПО, работещи в тази сфера. Липсва целенасочен подход по представяне на културното многообразие. Липсва ромска медия или интернет платформа за пряк досег с целевата група. Липсва целенасочена и активна подкрепа за изкуството.

Читалище „Христо Ботев – 1925" с. Иваново бележи видими постижения и продължава да показва как съвместната работа на училището, културната институция и родителите могат да постигнат значим резултат.

Основен процент от децата участващи в кръжоците, уроците, танцовите и художествените групи се състои от деца от ромски произход, които вземат дейно участие в събитията от културния календар.

През изминалата 2021 г. ромски деца са взели участие в честването на празници, като 3-ти март и „Лазарки". Участие е взето и в Открити уроци по „Родинознание", както и в Клуб „Краезнание", който се провежда веднъж месечно в училището.

Ромски деца участват в редица рецитали, танцови групи и детски състави за художествено слово.

Читалище „Христо Ботев – 1925“ с. Тръстеник включва в отбелязването на празниците от културния календар и малцинствените групи, като се старае да ги приобщи и интегрира в обществения културен живот. Като традиция, която се почита и празнува на равно от всички е „Бабинден“. В празника участие вземат жени от всички етноси.

Читалище "Възраждане 1906“ с. Щръклево

В организираните от читалището събития, винаги равен достъп и активно участие са вземали представителите на малцинствените групи. Голям процент от състава на Детската танцова група се състои от деца от малцинствата.

Към всички читалища има изградени самодейни колективи, които участват в много местни, регионални и национални фолклорни празници и прегледи на художествената самодейност.

Интеграцията на младите хора от малцинствените групи в Община Иваново е въпрос, който стои на вниманието на ръководството на общината. Интеграцията на младите хора от малцинствените общности в община Иваново се осъществява чрез изкуството и възпитаване на толерантност към различността. Многото и разнообразни мероприятия дават шанс за развитие и изява на деца от всякаква възрастова група и социална принадлежност. Целта е все повече деца да станат активни участници в обществения и празничния живот, да се включват в интересни за тях инициативи, да се развиват като личности.

Основни изводи:

- В голяма степен ромите участват активно в културния живот на общината и обичат да се изявяват;
- Всички читалища на територията на общината осигуряват равен достъп за участие на жителите на населеното място в културния живот и реализират своите просветни и културни дейности с участието на представители от всички етноси на база равнопоставеност.
- За популяризиране на културната идентичност на ромската общност Община Иваново реализира различни проекти и чествания съгласно дейностите, заложени в културния календар.

Основната цел в приоритет „Култура и медии“, които си поставя Общинският план е:

1. Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на междукултурния диалог.

III. МЕХАНИЗМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ:

При изпълнението на Плана за действие ще се спазва:

1. Принципа на партньорство и взаимодействие между местните власти, НПО и представители на ромската общност;
2. Гласност и разясняване на заложените дейности в плана;
3. Рационално разпределение на функциите между институциите, имащи отношение към изпълнение на заложените дейности;
4. Ефективна координация и взаимодействие при прилагането на интеграционните политики;
5. Финансирането на заложените дейности в Плана ще се осъществи със средства от общинския бюджет, републиканския бюджет и при възможност със средства от външно финансиране.

IV. МЕХАНИЗМИ ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Кметът на общината със заповед определя Звено за мониторинг и оценка на дейностите по Плана за действие на Община Иваново за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2022-2023 година.

Кметът на общината определя отговорно лице, което да координира изпълнението и отчитането на плана за действие за изминалата година пред общинския съвет, в срок до 1 февруари на настоящата година. Звеното за мониторинг и оценка изготвя до 1 февруари мониторингов доклад за изпълнението на Плана за действие на община Иваново в изпълнение на Областната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите в област Русе 2021-2030 за периода 2022-2023 година за предходната година, която се изпраща до Областния управител. Данните се подават и в Системата за мониторинг и контрол.

Приетите от общинския съвет Планове за действие се изпращат до областния управител и стават приложение към Областната стратегия.

Приложение:
V. ТАБЛИЦА НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ:

Общинският план за действие е отворена система, той следва динамиката на промяната в развитието на различните показатели, които определят възникването на нови потребности.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Постигането на равенство, приобщаване и участие на ромите изисква сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на национално, регионално и местно ниво в

партньорство с гражданското общество и пълноценно участие на ромите в този процес.

Важен фактор за изпълнението и мониторинга на общинския план за действие е да се организира и толерира включването на всички институции, както и отделни ромски представители. Последното е съществено за гарантиране на диалог на активното включване на всички лица от ромски произход в обществения живот, общинските и европейски програми с общата цел да се постигне обединяване усилията на всички етноси на територията на Община Иваново за увеличаване на просперитета и икономическото благоденствие на хората от общината.

Забележка: *Общинският план е с отворен характер, може да бъде изменян, допълван и актуализиран в целия си срок на действие в зависимост от наличието на нови данни, нормативни изменения на национално ниво, промяна в текущите обстоятелства, в инвестиционните намерения и възможностите за финансиране на заложените цели.*

Настоящият план е приет с Решение на Общински съвет – Иваново № …… от …….2022 г. по Протокол № …….. от ……..2022 г.